

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย
อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

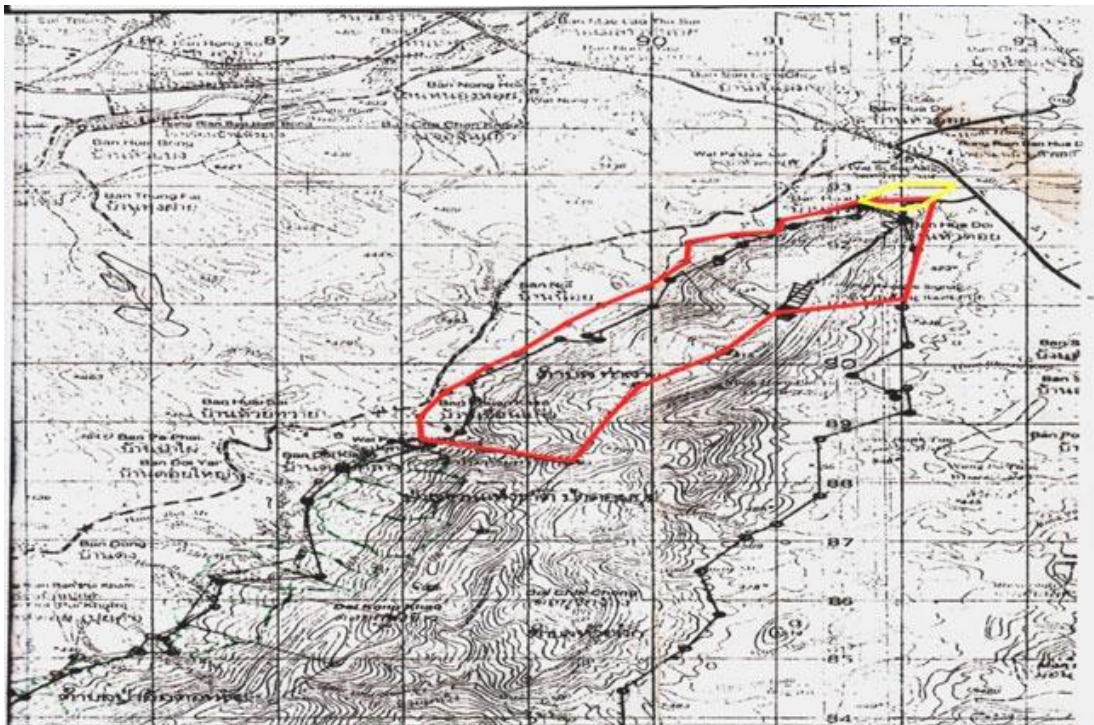

ข้อมูลทั่วไป

ตำบลท่าสาย ตั้งอยู่ระหว่างถนนเชียงราย - เทิง แยกการปกครองมาจากตำบลสันทราย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2528 ตามประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2528 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าสาย ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหาร ส่วนตำบลท่าสาย ตามประกาศ กระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 19 มกราคม 2539 และประกาศ ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 113 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 30 มกราคม 2539 หน้าที่ 5 และได้รับจัดตั้งเป็น เทศบาลตำบล ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 13 กรกฎาคม 2555 เทศบาลตำบลท่าสาย ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออก เฉียงใต้ของอำเภอเมืองเชียงราย อาคารที่ทำการอยู่ห่างจากอำเภอเมืองเชียงราย ระยะทาง 5 กิโลเมตร ลักษณะพื้นที่ ตั้งอยู่บนที่ราบสูง มีพื้นที่ 64 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 40,000 ไร่ ตั้งอยู่ ณ อาคารที่ทำการเลขที่ 377 หมู่ที่ 5 บ้านหนองยาว ถนนเชียงราย - เทิง ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย มีหมู่บ้านในเขตการปกครองทั้งสิ้น 13 หมู่บ้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตำบลท่าสายมีเทือกเขาดอยปุยทอดผ่านตั้งแต่ บ้านหัวดอย หมู่ที่ 6 จนถึงบ้านเขื่อนแก้ว หมู่ที่ 9 ความยาวประมาณ 8 กิโลเมตร มีป่าไม้ธรรมชาติขึ้นตามแนวภูเขาและมีธารน้ำเล็กๆไหลตลอดปี โดยใช้ประโยชน์เป็นประปาภูเขาเพื่อใช้ในการอุปโภคและเพื่อการเกษตรกรรมของชาวบ้าน

แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำที่สำคัญใช้ในประโยชน์ด้านการเกษตร การเพาะปลูก และการอุปโภค บริโภค ได้แก่ แม่น้ำลาว ไหลผ่าน บ้านสันขมิ้น หมู่ที่ 1, บ้านร่องธาร หมู่ที่ 2, บ้านท่าสาย หมู่ที่ 3, บ้านแม่ลาวท่าสาย หมู่ที่ 4, บ้านป่าหัด หมู่ที่ 7, บ้านห้วยบง หมู่ที่ 8

การศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ และศาสนาคริสต์ แต่ละหมู่บ้านมีวัดตั้งอยู่เป็นศูนย์กลางของการประกอบกิจกรรมทางศาสนาในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ประกอบด้วยวัด สำนักสงฆ์ รวม 12 แห่ง และโบสถ์รวม 3 แห่ง ดังนี้

ศาสนาพุทธ

ชื่อวัด	ที่ตั้ง
วัดร่องธาร	หมู่ที่ 2 บ้านร่องธาร
สำนักสงฆ์วัดป่าประเสริฐอุดมธรรมวนาราม	หมู่ที่ 5 บ้านหนองยาว
วัดศรีสุพรรณ	หมู่ที่ 6 บ้านห้วยดอย
วัดสถาน	หมู่ที่ 7 บ้านป่าหัด
วัดศรีดอนชัย	หมู่ที่ 8 บ้านห้วยบง
วัดป่าห้วยบง	หมู่ที่ 8 บ้านห้วยบง
วัดพระธาตุเกาะแก้ว	หมู่ที่ 9 บ้านเขื่อนแก้ว
วัดป่าเขื่อนแก้ว	หมู่ที่ 9 บ้านเขื่อนแก้ว
วัดป่าห้วยดอย	หมู่ที่ 10 บ้านห้วยฮ่อม
วัดป่าธรรมประทีป	หมู่ที่ 11 บ้านเวียงคุ่ม
สำนักสงฆ์ห้วยดอยรัตนาราม	หมู่ที่ 12 บ้านห้วยดอยสันติ
วัดเวียงกลาง	หมู่ที่ 13 บ้านเวียงกลาง

ศาสนาคริสต์

ชื่อโบสถ์	ที่ตั้ง
โบสถ์คริสต์จักรเวียงล้านนา	หมู่ที่ 4 บ้านแม่ลาว
โบสถ์คริสต์จักรเขื่อนแก้ว	หมู่ที่ 9 บ้านเขื่อนแก้ว
โบสถ์คริสต์จักรลูเธอรันเขื่อนแก้ว	หมู่ที่ 9 บ้านเขื่อนแก้ว

ประเพณีศิลปวัฒนธรรม

เขตเทศบาลตำบลท่าสาย มีขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นเหมือนของภาคเหนือทั่วไป เกิดจากการผสมผสานการดำเนินชีวิต และศาสนาพุทธความเชื่อเรื่องการนับถือผี ส่งผลทำให้มีประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของประเพณีที่จะแตกต่างกันไป ตามฤดูกาล ทั้งนี้ ภาคเหนือจะมีงานประเพณีในรอบปีแทบทุกเดือน จึงขอยกตัวอย่างประเพณีภาคเหนือบางส่วนมานำเสนอ ดังนี้

- สงกรานต์งานประเพณี
- ประเพณีปอยน้อย/บวชลูกแก้ว/แห่ส่างลองเป็นประเพณีบวช หรือการบรรพชาของชาวเหนือ
- ประเพณีปอยหลวง หรืองานบุญปอยหลวง
- ประเพณียี่เป็ง(วันเพ็ญเดือนยี่) หรืองานลอยกระทง
- ประเพณีตานก๋วยสลาก
- ประเพณีตักบาตรเป็งปูด
- ประเพณีไหว้ผีขุนน้ำ
- ประเพณีส่งเคราะห์บ้าน
- ประเพณีบวชป่า
- ประเพณีไหว้ผีปู่ย่า / ผีเจ้าบ้าน

ภูมิปัญญา

ภูมิปัญญาเป็นพื้นความรู้ของประชาชนในสังคมที่รับรู้และเข้าใจร่วมกันว่าภูมิปัญญานั้นเรียกต่างกัน เช่น ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งเป็น เรื่องที่ได้มี การกล่าวถึง และมีความสำคัญมากในยุคปัจจุบัน ภูมิปัญญาจัดเป็นทุนทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญยิ่ง ของมนุษย์ สิ่งดังกล่าวสั่งสมงอกงามขึ้นจากความรอบรู้ประสบการณ์ ผนวกด้วย ความเฉียบคม ในการ หยั่งรู้อย่างลุ่มลึก เพื่อการปรับเปลี่ยนสภาพทรัพยากรและองค์ความรู้ที่มีอยู่ เดิมให้เพิ่มพูนคุณค่าขึ้น อย่างสอดคล้อง และเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ของชุมชน ท้องถิ่น และ สังคมของตน (ชวน เพชรแก้ว. 2547)

นอกจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ ความคิด ความสามารถ ความเจตจำนงของกลุ่มชน ได้จากประสบการณ์ในสังคมด้วยการปรับตัว และดำรงชีพในสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม กับกลุ่มอื่น จากพื้นที่ และสิ่งแวดล้อมอื่นที่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กันและรับเอาหรือ ปรับเปลี่ยน มาใช้ประโยชน์ หรือแก้ปัญหาในสิ่งแวดล้อม และบริบททางสังคมวัฒนธรรมของ ชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ มีผู้กล่าววาทภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ของการดำเนินชีวิต ถ่ายทอดสืบต่อกันมาช้านาน จนกระทั่งถึงปัจจุบัน องค์ความรู้ของภูมิปัญญา คือ ส่วนที่เป็นศาสตร์ สำหรับส่วนที่เป็นศิลป์ คือ เป็นความรู้ที่มีคุณค่าทั้งดีและงาม และผู้คนคิดค้นขึ้นมา ไม่ใช่สมอง เพียงอย่างเดียว แต่ด้วยอารมณ์ ความรู้สึก และจิตวิญญาณ ดังนั้น ภูมิปัญญาท้องถิ่นจึงเป็นความ เข้าใจเกี่ยวกับโลกและชีวิต ที่สัมพันธ์กับวิถีคิด วิถีปฏิบัติ และวิถีให้คุณค่าของกลุ่มชน (ชวน เพชรแก้ว. 2547)

ในตำบลท่าสายแบ่งสาขาภูมิปัญญาโดยจำแนกเป็น 9 ด้าน ดังนี้

1. ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน , เกษตรทฤษฎีใหม่ ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งตนเอง ในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหาการเกษตร ด้านการตลาด การแก้ปัญหาด้านการผลิต และการรู้จักปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับ การเกษตร เป็นต้น

ตำบลท่าสาย มีผู้ที่มีความรอบรู้ ชำนาญ ในภูมิปัญญาท้องถิ่นอยู่จำนวนมากไม่น้อย ทั้งใน ส่วนของ เกษตรอินทรีย์ การทำเกษตรผสมผสาน ประกอบด้วย

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. อาวาสสถาน ดอยรายปลายฟ้า		การทำปุ๋ยชีวภาพ / พืชสมุนไพร/เกษตรพอเพียง
2. นายมนัสไชย ประเสริฐ	63 ม.3	การทำปุ๋ยชีวภาพ
3. นางสาวนำพา ขัติกันทา	187 ม.3	เศรษฐกิจพอเพียง
4. นายจรัส สุวรรณปราการ	81 ม.3	การเลี้ยงปลา
5. นายปรีชา อินต๊ะ	87 ม.4	การทำปุ๋ยชีวภาพ
6. นายอุ๊ด แซ่ฮ้อ	352 ม.5	การเพาะพันธุ์กบ
7. นายทรงศักดิ์ หมั่นไร่	299 ม.5	การเพาะพันธุ์ปลา
8. นายจันทร์ คำจันทร์	34 ม.6	การเพาะเห็ด
9. นายประดิษฐ์ อินต๊ะอดทน	13 ม.8	การทำปุ๋ยชีวภาพ
10. นางจันทิณี ช่างหิน	235 ม.11	เกษตรกรรมผสมผสาน

2. ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน, งานแกะหนังตะลุง, งานทอผ้าด้วยมือ, งานเย็บปักถักร้อย, การทำหัวโขน เป็นต้น

ในส่วนของงานหัตถกรรม ตำบลท่าสายมีปราชญ์ผู้มีความรู้ด้านงานหัตถกรรม หลากหลายด้าน เช่น การจัดทำบายศรี การจัดทำเครื่องจักรสานไม้ไผ่ จากวัสดุเหลือใช้ การทอเสื่อ การทอผ้า การทำไม้กวาดดอกหญ้า เป็นต้น ดังนี้

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. นายหลีก วยาคำ	54 ม.2	สานเส้นพลาสติก
2. นางเรือน ไคร์ศรี	45 ม.2	จักสานงอบ
3. นางกนกวรรณ เป็นแผ่น	146 ม.2	โคมไฟแขวน
4. นางวรรณา เตชะน้อย	138 ม.2	การทำผ้าห่ม เย็บพรมเช็ดเท้า
5. นายมนัส ไชยประเสริฐ	63 ม.2	จักสานไม้ไผ่
6. นายผัน ปัญญา	58 ม.2	การทำบายศรี
7. นางสาวบงกช แก้วมา	220 ม.3	สานตะกร้าจากเส้นพลาสติก
8. นายจันทร์ คำจันทร์	34 ม.6	จักสานไม้ไผ่
9. นางแสงจันทร์ ธรรมยอม	107 ม.7	การทำบายศรี
10. นางบัวจัน ทิศสเกตุ	154 ม.8	การสานของเล่นจากทางมะพร้าว
11. นายสวย คำดิบ	24 ม.8	จักสานไม้ไผ่
12. นายเย็น พลทา	91 ม.8	จักสานไม้ไผ่
13. นายสง่า แก้งโตน	29 ม.9	จักสานไม้ไผ่
14. นางสาวลี เทศสิงห์	303 ม.10	การทอเสื่อ/ทอผ้า
15. นายต้น สุขแก้ว	245 ม.11	จักสานไม้ไผ่
16. นางขันแก้ว สารทอง	66 ม.12	ตัดตุ่ง บายศรี
17. นางเขียว เครือคำ	243 ม.13	สานตะกร้าจากสมุดโทรศัพท์
18. นางเงิน ชัยขมภู	13 ม.13	การทำบายศรี
19. นายนวล เงินคำ	113 ม.13	จักสานไม้ไผ่
20. นายแอ ระลาธิ	399 ม.13	จักสานไม้ไผ่

3.ด้านการแพทย์ไทย คือภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การ หัตถเวชกรรมไทย, การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้เช่น ยาจากสมุนไพร อันมีอยู่หลากหลาย การนวดแผนโบราณ การดูแลและรักษาสุขภาพแบบพื้นบ้าน เป็นต้น

ในพื้นที่ตำบลท่าสาย มีพื้นที่ป่าเบญจพรรณ กอปรกับภูมิปัญญาความรู้ที่ถ่ายทอด จากรุ่นสู่รุ่น มีการนำพืชสมุนไพรมาเพาะปลูกในครัวเรือน รวมถึงพืชผักสวนครัวมาเป็นส่วนประกอบ มาใช้เป็นยารักษาโรค ยาประคบ เป็นต้น ในส่วนของเทศบาลตำบลท่าสาย มีการส่งเสริมแพทย์แผนไทย/ สมุนไพร / หมอพื้นบ้าน โดยการนำปราชญ์ในท้องถิ่นมาถ่ายทอดความรู้สม่ำเสมอ

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. นางทอง คำปัญญา	36 ม.4	นวดแผนโบราณ
2. นายทรงศักดิ์ หมั่นไร่	299 ม.5	สมุนไพรพื้นบ้าน
3. นายมูล บุญก้ำ	227 ม.5	สมุนไพรพื้นบ้าน
4. นายคำเมือง แสนป้อ	110 ม.6	สมุนไพรพื้นบ้าน
5. นายนำ ศรีบุญเรือง	31 ม.6	สมุนไพรพื้นบ้าน
6. นางอัมภวัน จันทราพูน	42 ม.8	นวดแผนโบราณ
7. นางแสงหล้า ใจอาษา	211 ม.8	นวดแผนโบราณ

4. ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า, การสืบชะตาแม่น้ำ, การทำแนวปะการังเทียม, การอนุรักษ์ป่าชายเลน การจัดการป่าต้นน้ำ และป่าชุมชน เป็นต้น

พื้นที่ของตำบลท่าสายมีป่าไม้ธรรมชาติอยู่ตามแนวเทือกเขาตอยปุย เป็นลักษณะป่า เบญจพรรณ มีความหลากหลายทางชีวภาพ แต่ก็ยังปรากฏมีการตัดต้นไม้ รวมถึงเผาป่า เพื่อเอาพื้นที่ตลอดจนหาของป่าส่งผลกระทบต่อต้นน้ำลำธาร สัตว์ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ตลอดจนปัญหาหมอกควัน การสร้างจิตสำนึกในการรักษาป่าไม้ให้คงอยู่ต่อไป เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งยวด จึงมีแนวคิดการนำความเชื่อ ทางด้านศาสนา บวกกับความเชื่อด้านไสยศาสตร์มาเป็นตัวช่วยในการอนุรักษ์ผืนป่า เช่น พิธีบวชป่า ไหว้ผีขุนน้ำ สืบชะตาหลวง

บุคคลผู้เป็นปราชญ์ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมได้แก่

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. พระครูไพจิตสุวรรณรัตน์	วัดศรีสุพรรณ	เจ้าคณะตำบลท่าสาย
2. นายสนิท ชมภู	371 ม.6	พิธีบวชป่า

ทั้งนี้การจะอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีจากการร่วมมือของผู้นำท้องถิ่น และประชาชนทุกคน

5. ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม, ประติมากรรม, นาฏศิลป์, ดนตรี, ทัศนศิลป์, คีตศิลป์, การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ

วงสะล้อ ซอ ซึง หมายถึง วงดนตรี ที่นำเอาเครื่องดนตรี ประเภทเครื่องสายของภาคเหนือ คือ ซึงสะล้อ และเครื่องประกอบจังหวะมาบรรเลงรวมกันเป็นวง ซึ่งเป็นที่นิยมกันมาก ในภาคเหนือ มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีอยู่เฉพาะในภาคเหนือตอนบนเท่านั้นถือว่าเป็นวงดนตรี พื้นบ้านของท้องถิ่นล้านนา

คำว จ้อย ซอ เกิดจากการคิดค้น ความคิด สติปัญญาของผู้คนในอดีตที่อาศัยอยู่ตามชนบทสิ่งเหล่านี้ในปัจจุบันนิยมเรียกกันว่า ภูมิปัญญาชาวบ้าน หรือในภาษาล้านนาตรงกับคำว่า “ภูมิปัญญา” ภูมิปัญญาเป็นเรื่องที่สั่งสมมาแต่อดีต เป็นเรื่องของการจัดความสัมพันธ์ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อม คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยผ่านกระบวนการทางจารีตประเพณี วิถีชีวิต การทำมาหากินและพิธีกรรมต่าง ๆ ภูมิปัญญา หรือ ประโยชา เป็นความรู้ที่ได้รับการถ่ายทอดออกมาเป็นวรรณกรรมมุขปาฐะ มักแสดงออกเป็นคำพูดโต้ตอบกันเช่น การแอ้วสาว การถ้อยซอ (การโต้ตอบกันระหว่างช่างซอชาย หญิง) คำว จ้อย หรือเป็นคำสอนที่ปฏิบัติตามกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

การฟ้อนเป็นวัฒนธรรมของชาวล้านนา และกลุ่มชนเผ่าต่าง ๆ เช่น ชาวไต ชาวลื้อ ชาวยอง ชาวเขิน เป็นต้น ลักษณะของการฟ้อน แบ่งเป็น 2 แบบ คือ แบบดั้งเดิม และแบบที่ปรับปรุง ขึ้นใหม่ แต่ยังคงมีการรักษาเอกลักษณ์ทางการแสดงไว้คือ มีลีลาท่ารำที่แหลมช้า อ่อนช้อยมีการแต่งกายตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่สวยงามประกอบกับการบรรเลงและขับร้องด้วยวงดนตรีพื้นบ้าน เช่น วงสะล้อ ซอ ซึง วงปี่จ๋วง กลองแอ้ว เป็นต้น โอกาสที่แสดงมักเล่นกันในงานประเพณี หรืองานต้อนรับแขกบ้าน แขกเมือง

คำว จ้อย ซอ ในตำบลท่าสาย สามารถรับชมได้จะเป็นที่มิ่งงานวัด งานสมโภชต่างๆ ตลอดจนการแสดงศิลปะ วัฒนธรรม งานถนนคนเดิน กิจกรรมลานวัฒนธรรม ผู้ถ่ายทอดส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ

ตำบลท่าสาย มีการจัดกิจกรรมที่มีการแสดง การสมโภช งานประเพณี หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่มีการแสดงฟ้อนตำบลท่าสาย รำอยู่เสมอ เช่น งานกฐิน งานผ้าป่า งานแสดงทางวัฒนธรรม ฯลฯ โดยผู้แสดงจะได้รับ การถ่ายทอดจากปราชญ์ชาวบ้าน ผู้มีความชำนาญในการฟ้อนรำล้านนา ซึ่งมีการถ่ายทอดให้กลุ่มพัฒนาสตรี เด็กและเยาวชน ตลอดจนสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการสืบทอดทางวัฒนธรรม โดยปราชญ์ชาวบ้าน ด้านการฟ้อน มีการแสดงและการละเล่นพื้นเมืองตามเทศกาลต่างๆ โดยเฉพาะงานบุญงานวัด ไม่ว่าจะเป็นสะล้อซอซึง การฟ้อนรำ จ้อย ซอ เป็นต้น

ในตำบลท่าสาย มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรมต่าง ๆ อยู่หลายท่าน ดังนี้

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. นายคำ ไชยประเสริฐ	16 ม.2	ดนตรีพื้นบ้าน
2. นายเวท คำจันทร์	164 ม.1	คีตศิลป์ การขับร้อง
2. นางประมวล ชุ่มแก้ว	9 ม.3	จ้อย ซอ
3. นายสิน แก้วมณี	76 ม.5	ดนตรีพื้นบ้าน
4. นายสนิท ชมภู	371 ม.6	พิธีสะเดาะเคราะห์
5. นายเกษม ใจมณี	175 ม.8	ดนตรีพื้นบ้าน
6. นางจันทร์ มหารรรณ	107 ม.8	พ้อนเล็บ พ้อนรำ
7. นายบุญจูนาวา	44 ม.8	ดนตรีพื้นบ้าน
8. นายสิงห์ วงศ์มูล	116 ม.8	ดนตรีพื้นบ้าน
9. นายเรืองศักดิ์ รูปสูง	443 ม.8	จ้อย ซอ
10. นางอัมภาวัน จันทราพูน	42 ม.8	พ้อนเล็บ พ้อนรำ
11. นายบุญเลิศ ไชยะแสน	16 ม.9	หมอลำ
12. นายสง่า แก้งโตน	29 ม.9	เป่าแคน
13. นายคำตัน สมบัติ	77 ม.10	ดนตรีพื้นบ้าน
14. นายพุ่ม คำจันทร์	2 ม.10	จ้อย ซอ
15. นางดี จันทรธิมา	227 ม.10	จ้อย ซอ
16. นางถา สิงห์จารย์	433 ม.12	หมอลำ
17. นางดี สวัสดิ์	32 ม.12	จ้อย ซอ
18. นางป้อ บุญคำ	47ม.13	จ้อย ซอ

6. **ด้านภาษาและวรรณกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน ได้แก่ ความสามารถในการอนุรักษ์และสร้างสรรค์ผลงาน ด้านภาษา คือ ภาษาถิ่น ภาษาไทยในภูมิภาคต่าง ๆ รวมถึงด้านวรรณกรรมท้องถิ่นและการจัดทำ สารานุกรมภาษาถิ่น การปริวรรตหนังสือโบราณ การฟื้นฟูการเรียนการสอนภาษาถิ่นของท้องถิ่น ต่าง ๆ ภาษาล้านนา “ตัวเมือง” ในสำเนียงภาษาเหนือ หรือ “ตัวเมือง” ในสำเนียงภาคกลางนั้น หมายถึง ตัวอักษรหรืออักขระล้านนาโบราณที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในอดีต ถือได้ว่าเป็นของสูงที่นิยมใช้ จดจารึกบันทึกเรื่องราวต่างๆ อันทรงคุณค่าไว้บน ใบลาน หินศิลา หรือกระดาษสา ในพื้นที่ตำบลท่าสาย มีการถ่ายทอดภาษาล้านนา คือที่วัดเวียงกลาง โดยผู้ถ่ายทอดคือ นายเจริญชัย เครือคำ บ้านเลขที่ 243 หมู่ 13 บ้านเวียงกลาง ตำบลท่าสาย โดยใช้วัดเวียงกลาง เป็นสถานที่ ในการสอนภาษาล้านนาให้กับกลุ่มเยาวชน ที่สนใจ

อ	โอะ ลออุป	อิ	อี	อู	อือ มีลิวะกด
อ	ง สะกด หรือ ออ	อุ	อุ	อู	อือ สะกด
อ	ง สะกด	อุ	อุ	อู	อือ
อ	อะ (ไม่มีท่อนอก)	อู	อู	อู	อือ มีลิวะกด
อ	อัวะ	อู	อู	อู	อือ
อ	อัว	อู	อู	อู	อือ
อ	อัว มีลิวะกด	อู	อู	อู	อือ มีลิวะกด
อ	ออ	อู	อู	อู	อือ
อ	ออ มีลิวะกด	อู	อู	อู	อือ
อ	ออะ	อู	อู	อู	อือ มีลิวะกด
อ	ออา	อู	อู	อู	อือ
อ	ออา	อู	อู	อู	อือ
อ	อ่า	อู	อู	อู	อือ
อ	อ่า	อู	อู	อู	อือ นาทิ
อ	อ	อู	อู	อู	อือ นาทิ
อ	อ	อู	อู	อู	อือ
อ	อ	อู	อู	อู	อือ

7. **ด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม** ได้แก่ ความสามารถประยุกต์และปรับใช้ หลักธรรมคำสอน ทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อบริบท ทางเศรษฐกิจ สังคม เช่น การถ่ายทอด วรรณกรรม คำสอน การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว การแผ้วถางรวมถึงการเผาป่าเอาถ่าน เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผืนป่าดอยปุย (อุทยาน แห่งชาติแม่ปืม) เสื่อมโทรมลง ต้นน้ำแห้งขอดในช่วงฤดูแล้ง จึงมีแนวคิดในการบวชป่า เพื่อสร้างจิตสำนึก ให้คนไม่ต้องตัดไม้ทำลายป่า (พื้นที่หมู่ 6 , 9 และ 10) การส่งเสริมให้คนรู้จักทำบุญตักบาตร เช่นการ ตักบาตรเบ็งปืด (การตักบาตรเที่ยงคืน) จัดขึ้นทุกวัด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความพร้อมของแต่ละวัน การไหว้ผีขุนน้ำ (หมู่ 10 บริเวณเหนืออ่างเก็บน้ำห้วยอ้อม)

ในตำบลท่าสาย มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม อยู่หลายท่าน ดังนี้

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. นายใจ จันกุลิ	121 ม.3	ไสยศาสตร์
2. นางจันทร์หอม พรหมมาลี	88 ม.5	หมอดูด้านโชคชะตา
3. นายสิน แก้วมณี	76 ม.5	พิธีกรรมทางศาสนา
4. นายทวีโชค ไชยประเสริฐ	120 ม.7	พิธีกรรมทางศาสนา
5. นายอินจันทร์ วงศ์มูล	13 ม.8	ไสยศาสตร์
6. นายหนู ทองคำ	210 ม.10	หมอดูด้านโชคชะตา
7. นายบุญธรรม อุตมะธานี	13 ม.12	ไสยศาสตร์
8. นายมังกรณ์ จันท์มณี	307 ม.13	ไสยศาสตร์
9. นางป้อ บุญก้ำ	47 ม.13	ช้อนขวัญ, ทำขวัญหม้อนึ่ง

8. ด้านอาหารไทย/อาหารพื้นบ้าน ได้แก่ ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์และปรุงแต่งอาหาร และยาได้เหมาะสมกับความต้องการของร่างกายในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก รวมถึงการขยายคุณค่าเพิ่มของทรัพยากรด้วย ในพื้นที่ตำบลท่าสายมีทั้งกลุ่มคนเมือง กลุ่มคนอีสาน กลุ่มชาวเขา ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ แต่ละกลุ่มก็จะมีการถนอมอาหารที่แตกต่างกันไป แต่ละบ้านละครวีธี เช่น การทำผักดอง การทำปลาร้า ปลาตากแห้ง การทำ ไข่เค็ม กรรมวิธีในการทำก็แล้วแต่ประเภทอาหารนั้น ๆ และการได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ

ในตำบลท่าสาย มีภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารไทย/อาหารพื้นบ้าน อยู่หลายท่าน ดังนี้

ชื่อ-สกุล	ที่อยู่	ภูมิปัญญาด้าน
1. นางสุพิน หม่อมพกุล	79 ม.3	การทำแหนมหมู
2. นางเล็ก ฝั้นคำปวง	411 ม.5	การทำแหนมหมู
3. นายสุทัศน์ นาสุริวงศ์	235 ม.5	การทำปลาร้า
4. นางปราณี สุขนิตย์	412 ม.6	การทำปลาร้า
5. นางสาว สารละม	450 ม.6	การทำปลาร้า
6. นางจำปี ทิพย์นวล	181 ม.8	การทำปลาร้า
7. นางแสงจันทร์ คำดี	197 ม.10	การทำอาหารพื้นเมือง, การทำแหนมหมู
8. นางสาวทอง ประทุมชู	471 ม.10	การทำปลาร้า
9. นางตา ปัญญาวิชา	323 ม.10	การทำปลาต้ม
10. นางปัด แก้วสืบ	16 ม.11	การทำปลาต้ม
11. นางรำไพ หนองประทุม	65 ม.12	การทำปลาต้ม
12. นางคำปิ่น จันทรวงศ์	ม.13	การทำปลาร้า

ตัวอย่างบุคคลภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านต่าง
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านเกษตรกรรม

ชื่อ-สกุล

นางสาวน้ำพา ชัดกัณฑ์

เกิดวันที่

13 กันยายน 2501

การศึกษา

- ปริญญาตรีสาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- ปริญญาโท การพัฒนาท้องถิ่นแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยชีวิต

ที่อยู่ปัจจุบัน

187 หมู่ 3 บ้านท่าสาย ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

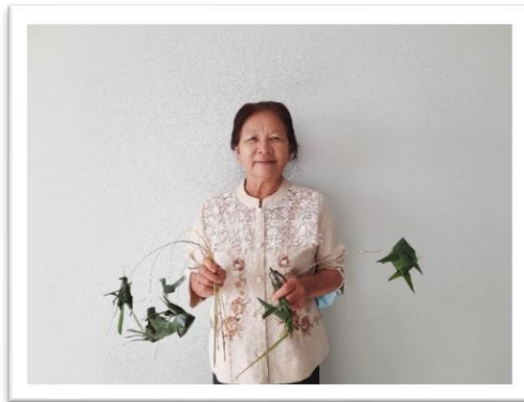
มีความรู้ความสามารถด้านเกษตรกรรม การทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ การเพาะพันธุ์พืช การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์แบบอินทรีย์(ปลา ไก่ กบ) การเลี้ยงกบในกระชัง เพาะ-ขยายพันธุ์ปลา

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านการทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ การเพาะพันธุ์พืช การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์แบบอินทรีย์(ปลา ไก่ กบ) การเลี้ยงกบในกระชัง เพาะ-ขยายพันธุ์ปลา ประกอบอาชีพเสริมด้านการปลูกพืช ผักสวนครัว เป็นวิทยากรการทำน้ำหมักชีวภาพ การทำสบู่ แชมพู น้ำยาล้างจาน สารป้องกันและขับไล่แมลงจากสมุนไพร วิทยากรการเลี้ยงไส้เดือน วิทยากรการเลี้ยงสัตว์การทำอาหารสัตว์(ไก่ โค กระบือ)ด้ายหญ้าเนเปีย, ได้รับรางวัลแม่ดีเด่นแห่งชาติ ปี 2559, ได้รับรางวัลไร่นาเกษตรผสมผสาน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านหัตถกรรม

ชื่อ-สกุล

นางบัวจิ้น ทิศสเกตุ

เกิดวันที่

8 มิถุนายน 2498

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านสันทราย

ที่อยู่ปัจจุบัน

154 หมู่ที่ 8 บ้านห้วยบง ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านหัตถกรรม การสานของเล่นจากทางมะพร้าว ทำไม้กวาดดอกหญ้า สานตะกร้าจากเส้นพลาสติก สานตะกร้าและกระเป่าจากซอกกาแฟ(เศษขยะ) สานเปลนอนด้วยหวงผ้า(เศษผ้า) สานผ้าเช็ดเท้าจากหวงเศษผ้า สานผ้ารองครกและรองเขียง ฟ้อนเล็บ

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้าน การสานของเล่นจากทางมะพร้าว และได้เป็นวิทยากรสอนการสานของเล่นจากทางมะพร้าวให้กับเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลดำสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านการแพทย์ไทย

ชื่อ-สกุล

นางแสงหล้า ใจอาษา

เกิดวันที่

5 มีนาคม 2499

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากอ่ดำและมาศึกษาต่อระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6
ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลดำสาย

ที่อยู่ปัจจุบัน

211 หมู่ที่ 8 บ้านห้วยบง ตำบลดำสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการแพทย์ไทย การนวดแผนไทย โดยได้รับการฝึกวิชาการนวดแผนไทย นวด
ฝ่าเท้า ตามโครงการแก้ไขปัญหาคความยากจนของรัฐบาลภายใต้ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
ความยากจนโดยความร่วมมือของธนาคารออมสินในความอำนวยการของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2548

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านการนวดแผนไทยและนวดฝ่าเท้า และได้แนะนำ สอนการนวดให้กับเพื่อนบ้าน
คนในหมู่บ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ชื่อ-สกุล

นายสนิท ชมภู

เกิดวันที่

2 มิถุนายน 2510

การศึกษา

- มัธยมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลเวียงชัย
- ธรรมศึกษาชั้นเอก (นธ.เอก) สาขาวัดพระแก้ว อดีตเจ้าอาวาสวัดศรีสุพรรณ ตำบลท่าสาย

ที่อยู่ปัจจุบัน

371 หมู่ที่ 6 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้นำในการประกอบพิธีบวชป่า บวงสรวงรุกขเทวดา เจ้าป่าเจ้าเขา สะเดาะเคราะห์ ทำสะตวง ขึ้นท้าวทังสี่ หมอชาวบ้าน เช่น ทำน้ำมันต์ เปาตาแดง งูสวัด รดน้ำมันต์ให้กับคนที่ไม่สบาย ตัดสายผัวเมีย

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านพิธีกรรมเป็นองค์เทศน์ปาติโมกข์ มัคคนายกในตำบล เจ้าพิธีกรรมทางศาสนา เป็นพราหมณ์หมอสู่วัฒนบายศรีสู่ขวัญให้กับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการอาชีพเชียงราย ในพิธีปัจฉิมนิเทศการศึกษา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านศิลปกรรม

ชื่อ-สกุล

นางจันทร์ มหาวรรณ

เกิดวันที่

5 มิถุนายน 2499

การศึกษา

- ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านห้วยบง , ประถมศึกษาปีที่ 5-7 โรงเรียนบ้านสันทรายหลวง, มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนตำบลท่าสาย

ที่อยู่ปัจจุบัน

107 หมู่ที่ 8 ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านศิลปกรรม ฟ้อนเล็บ การฟ้อนรำ รำวงย้อนยุค เต็นบาสโลป ทำไม้กวาดดอกหญ้า ทำขนมไทย เช่น ขนมเทียน ข้าวต้มหัวหงอก ขนมถั่วแปบ ครองแครง ลอดช่องสิงคโปร์

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นประธานเครือข่ายศูนย์การเรียนรู้ชุมชนตำบลท่าสาย สร้างเครือข่ายรำวงย้อนยุค เป็นผู้นำทางด้าน การฟ้อนเล็บ ได้นำคณะฟ้อนเล็บ ฟ้อนรำ ตามงานต่าง ๆ ที่ได้รับเชิญไปแสดง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านภาษาและวรรณกรรม

ชื่อ-สกุล

นายเจริญชัย เครือคำ

เกิดวันที่

22 มกราคม 2495

การศึกษา

- ปริญญาตรีสาขาพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยโพธิศาสตร์
- มัธยมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเมืองเชียงราย
- เรียนพระปริยัติธรรมและสำเร็จการศึกษาระดับนักธรรมชั้นโท (นธ.ชั้นโท) สาขาวัดสันทรายหลวง ตำบล

สันทราย อำเภอเมืองเชียงราย

ที่อยู่ปัจจุบัน

243 หมู่ที่ 13 บ้านเวียงกลาง ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและวรรณกรรม การอ่าน-เขียนภาษาล้านนา ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ทำขวัญนาค ทำขวัญบ่าว-สาว พิธีสูขวัญส่งเคราะห์ ตั้งทำวทังสี่ ตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านภาษาล้านนามีการสอนภาษาล้านนาให้กับเด็กและเยาวชน เป็นผู้นำประกอบพิธีกรรมทางศาสนา พิธีกรงานมงคลและงานอวมงคล ทำขวัญนาค สูขวัญส่งเคราะห์ ตั้งทำวทังสี่ ตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ อดีตผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 13 ตำบลท่าสายและเคยเป็นทหารผ่านศึก พ.ศ. 2519-2522 ค่ายบางปราบ ตำบลย่านมัทรี อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและพิธีกรรม

ชื่อ-สกุล

นายทวีโชค ไชยประเสริฐ

เกิดวันที่

10 ตุลาคม 2491

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าสาย

ที่อยู่ปัจจุบัน

120 หมู่ที่ 7 บ้านป่าหัด ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและพิธีกรรม ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ สอนเทศน์ธรรม สุมาครัวตาน อ่าน-เขียนภาษาล้านนา อารธนาธรรมคำเมือง เทศน์มหาชาติ พระคาถา เป่ารักษาคนที่ไม่สบาย มัดมือ เรียกขวัญ ส่งเคราะห์ ทำสะตวง ขึ้นท้าวทั้งสี่ เครื่องสืบชะตา อัญเชิญ บวงสรวง บน ตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ ย้ายศาลพระภูมิอัญเชิญใหม่ ทำขวัญป่า-สาว ทำขวัญนาค ตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่ โดยได้รับการ สืบทอดมาจากพ่อहनานแดง อุ่นเรือน (ปัจจุบันเสียชีวิตแล้ว)

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำประกอบพิธีกรรมทางด้านศาสนาพุทธ ทำขวัญนาค เรียกขวัญ ส่งเคราะห์ ทำสะตวง ขึ้นท้าวทั้งสี่ เครื่องสืบชะตา อัญเชิญ บวงสรวง บน ตั้งศาลพระภูมิเจ้าที่และได้สืบทอดโดยการสอนและยืมนิเทศน์ธรรม ให้กับผู้ที่สนใจ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านอาหารไทย/อาหารพื้นบ้าน

ชื่อ-สกุล

นางเล็ก ผึ้งคำปวง

เกิดวันที่

20 มิถุนายน 2500

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าสาย

ที่อยู่ปัจจุบัน

411 หมู่ที่ 5 บ้านหนองยาว ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านอาหารไทย/อาหารพื้นบ้านการทำแหนมหมู ทำอาหารพื้นเมืองทุกชนิด แกงพื้นเมือง เช่น น้ำพริกอ่อง แกงอ่อม คั่วห้ำมไก่ แกงโฮะ แกงฮังเล เป็นต้น

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านการทำแหนมหมู และเคยเป็นวิทยากรอบรมสอนกลุ่มพัฒนาสตรีหมู่ที่ 5 ตำบลท่าสายให้มีความรู้และสามารถนำไปพัฒนาสร้างอาชีพได้

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านเกษตรกรรม

ชื่อ-สกุล

นายปรีชา อินต๊ะ

เกิดวันที่

20 มกราคม 2508

การศึกษา

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ที่อยู่ปัจจุบัน

87 หมู่ 4 บ้านแม่ลาว ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านเกษตรกรรม การทำนา การทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ ปุ๋ยไส้เดือน เลี้ยงเป็ด
ทำไร่นาสวนผสม ปลูกข้าวโพด ปลูกพริก ปลูกถั่ว ปลูกดอกดาวเรือง

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านการทำปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยชีวภาพ การทำไร่นาสวนผสม การเลี้ยงเป็ด สามารถสร้างอาชีพ
และสร้างรายได้จากการทำการเกษตร การทำไร่นาสวนผสมได้

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านศิลปกรรม

ชื่อ-สกุล

นายสิน แก้วมณี

เกิดวันที่

13 มิถุนายน 2488

การศึกษา

- ประถมศึกษาปีที่ 4 และ นักรธรรมชั้นเอก วัดสระฉัตพันต์ สำนักเรียนคณะจังหวัดเชียงใหม่

ที่อยู่ปัจจุบัน

76 หมู่ที่ 5 บ้านหนองยาว ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

- มีความรู้ความสามารถด้านศิลปกรรม เล่นดนตรีพื้นเมือง ตีซ้องวง กลอง ฉิ่ง ตีตพิณ

- มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและวรรณกรรม สามารถอ่านและเขียนภาษาล้านนา

ได้อย่างสวยงาม คล่องแคล่ว และชำนาญ

- มีความรู้ความสามารถด้านการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ชื่นเสาะเอก-โท และเป็นผู้นำ

ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางด้านการเล่นดนตรีพื้นเมือง ได้รับเชิญไปเล่นดนตรีพื้นเมืองตามงานต่าง ๆ เช่น ได้รับเชิญไปแสดงงานต่าง ๆ มากมาย และเป็นผู้นำในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาพุทธ อ่านและเขียนภาษาล้านนาได้อย่างสวยงาม คล่องแคล่ว และชำนาญ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านภาษาและวรรณกรรม

ชื่อ-สกุล

นางแสงคำ วงศ์มูล

เกิดวันที่

5 ธันวาคม 2498

การศึกษา

- ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ที่อยู่ปัจจุบัน

141 หมู่ที่ 8 บ้านห้วยฮ่อม ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านภาษาและวรรณกรรม การอ่าน-เขียนภาษาล้านนา

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

สามารถอ่าน-เขียนภาษาล้านนา เข้าร่วมกิจกรรมทำวัตรเช้า-เย็นกับพระสงฆ์และผู้สูงอายุในหมู่บ้าน

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านหัตถกรรม

ชื่อ-สกุล

นายสง่า แก้งโตน

เกิดวันที่

6 มกราคม 2489

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4

ที่อยู่ปัจจุบัน

29 หมู่ที่ 9 บ้านเขื่อนแก้ว ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านหัตถกรรม จักสานจากไม้ไผ่ทุกชนิด ทำหวดหนึ่งข้าวเหนียว และรับจ้างจักสานทั่วไป

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำทางการสาน โดยเฉพาะหวดหนึ่งข้าวเหนียว สามารถสร้างรายได้จากการสานได้ และสามารถถ่ายทอดให้ผู้สนใจทั่วไป

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาด้านอาหารไทย/อาหารพื้นบ้าน/การถนอมอาหาร

ชื่อ-สกุล

นางแสงจันทร์ คำดี

เกิดวันที่

4 เมษายน 2496

การศึกษา

ประถมศึกษาปีที่ 4

ที่อยู่ปัจจุบัน

197 หมู่ที่ 10 บ้านห้วยฮ่อม ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านการทำอาหารพื้นบ้าน การทำขนมไทย การถนอมอาหาร แกงพื้นเมือง

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

สร้างรายได้จากการทำขนมไทย ทำอาหารพื้นบ้าน การถนอมอาหาร และสามารถเผยแพร่แก่ผู้อื่น เพื่อนำไปสร้างอาชีพได้

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

สาขาความเชื่อ ศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม

ชื่อ-สกุล

นางป้อ บุญก้า

เกิดวันที่

พ.ศ. 2483

ที่อยู่ปัจจุบัน

47 หมู่ที่ 13 บ้านเวียงกลาง ตำบลท่าสาย อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย

ภูมิรู้/ภูมิปัญญา

มีความรู้ความสามารถด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและพิธีกรรม ประกอบพิธีกรรมทำขวัญหม้อหนึ่ง ซ้อนขวัญ โดยได้รับการสืบทอดมาจากพี่สะใภ้จากเมืองพาน

ผลงานที่ได้รับยกย่อง

เป็นผู้นำประกอบพิธีกรรมทางด้านทำขวัญหม้อหนึ่ง ซ้อนขวัญ เรียกขวัญ ให้กับประชาชนทั่วไป ผู้สนใจที่มีความเชื่อด้านการซ้อนขวัญ หรือทำขวัญหม้อหนึ่ง